

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 1633/2023
13.04.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Драгане Маринковић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Вулетић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 165/22 од 02.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 13.04.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 165/22 од 02.09.2022. године.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужене и **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Вишег суда у Београду Гжрр1 165/22 од 02.09.2022. године у делу првог става изреке и пресуда Основног суда у Обреновцу Прр1 90/2021 од 19.04.2022. године у делу првог става изреке, тако што се одбија захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на износ главног дуга од 32.156,55 динара и на износ од 3.088,58 динара на име обрачунате затезне камате до 02.02.2016. године, почев од 02.02.2016. године до 28.12.2021. године.

У преосталом делу ревизија тужене, изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 165/22 од 02.09.2022. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 165/22 од 02.09.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Обреновцу Прр1 90/2021 од 19.04.2022. године којом је обавезана тужена да на име накнаде имовинске штете настале повредом права на суђење у разумном року исплати тужиоцу износ од 32.156,55 динара на име главног дуга и износ од 3.088,58 динара на име камате за главни дуг обрачунате до дана 02.02.2016. године (датум отварања стечајног поступка) и законску затезну камату на главни дуг од 02.02.2016. године до исплате (став први изреке), као и да тужиоцу на име трошкова парничног

поступка исплати износ од 23.400,00 динара са затезном каматом од извршности до исплате (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које су чланом 407. став 1. тач. 2. и 3. ЗПП предвиђене као разлози за овај правни лек.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст. 742/2021 од 08.04.2021. године усвојен је приговор тужиоца и утврђено да му је повређено право на суђење у разумном року у предмету тог суда Ст. 311/2015. У означеном предмету води се поступак стечаја привредног друштва „Драган Марковић“ АД из Обреновца, отворен решењем од 02.02.2016. године. Закључком стечајног суда утврђено је тужиочево потраживање из радног односа са стечајним дужником, у висини главног дуга од 32.156,55 динара и затезне камате на главни дуг обрачунате до отварања стечајног поступка, у износу од 3.088,58 динара. Утврђено и признато потраживање тужиоца сврстано је у трећи исплатни ред, у којем није било исплата јер у досадашњем току поступка није формирана стечајна маса довољна за исплату трошкова и обавеза, односно за намирење поверилаца.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року одлучили о одговорности тужене за имовинску штету проузроковану тужиоцу повредом права на суђење у разумном року.

Тужена одговара за штету у смислу наведене законске одредбе јер тужилац без своје кривице није наплатио новчано потраживање из радног односа код стечајног дужника, а правноснажним решењем је утврђено да му је у стечајном поступку повређено право на суђење у разумном року. Према пракси Европског суда за људска права и Уставног суда, коју прихватају и редовни судови, тужена држава одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних из извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања из радног односа која су без кривице поверилаца остала неизмирена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом (учешће тужене у капиталу стечајног дужника је 71,5480%), уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Зато су, по оцени Врховног

касационог суда, без значаја наводи ревидента да није утврђена узрочно-последична веза између ненаплаћеног потраживања тужиоца у стечајном поступку и повреде његовог права на суђење у разумном року.

Висина штете одговара износу утврђеног и признато потраживања у стечајном поступку, са обрачунатом законском затезном каматом до дана отварања стечаја.

Међутим, нижестепени судови су погрешно применили материјално право када су обавезали тужену на плаћање затезне камате од дана отварања стечајног поступка. На правилност примене материјалног права ревизијски суд води рачуна по службеној дужности.

У складу са законским решењима из Закона о стечају (члан 85), затезна камата на потраживања утврђена у стечајном поступку обрачунавају се до дана отварања стечаја. Због тога тужиоцу не припада право на затезну камату од 02.02.2016. године (дана отварања стечаја) до дана подношења тужбе, од када тече затезна камата на накнаду имовинске штете у смислу члана 186, 277. и 324. став 2. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом, а на основу члана 414. став 1. истог закона као у трећем ставу изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији само у незнатном делу и нема право на накнаду трошкова тог поступка. Због тога је, на основу чл. 165. став 1. и 2. у вези члана 153. ЗПП, одлучено као у четвртом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић